C/2026/3938

1.9.2026 г.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 10 юли 2026 година

относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Словакия

(C/2026/3938)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета ([1]), и по-специално член 3, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2024/1263 определя целите на рамката за икономическо управление, която е насочена към насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерен бюджетен дефицит. В регламента се предвижда, че Съветът и Комисията осъществяват многостранно наблюдение в рамките на европейския семестър в съответствие с целите и изискванията, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Европейският семестър включва по-специално формулирането и наблюдението на изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) На 25 ноември 2025 г. Комисията прие становище относно проекта на бюджетен план на Словакия за 2026 г. На същата дата, въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение за 2026 г., в който беше посочено, че Словакия е една от държавите членки, за които ще е необходимо да се извърши задълбочен преглед. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, препоръка за препоръка на Съвета относно човешкия капитал в Европейския съюз, както и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2026 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ([3]) на 21 април 2026 г., а съвместния доклад за заетостта и препоръката относно човешкия капитал – на 9 март 2026 г.

(3) На 29 януари 2025 г. Комисията публикува компас за конкурентоспособността – стратегическа рамка, която има за цел да повиши глобалната конкурентоспособност на Съюза през следващите пет години. В него трите преобразяващи императива – иновации, декарбонизация и конкурентоспособност, и сигурност – се определят като стълбове от критично значение за устойчив икономически растеж. След публикуването на компаса за конкурентоспособността той служи като основа за работата на европейския семестър, като гарантира, че икономическите политики на държавите членки са съобразени със стратегическите цели на ЕС, и създава единен подход към икономическото управление, насърчаващ устойчивия растеж, иновациите и устойчивостта в целия Съюз.

(4) През 2026 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива успоредно с последния етап от прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) ([4]). Плановете за възстановяване и устойчивост (ПВУ), заедно с финансирането по линия на политиката на сближаване, бяха от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като в плановете трябваше да бъдат включени мерки за ефективно справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните цикли, а в програмите, финансирани по линия на европейската политика на сближаване, трябваше да бъдат отчетени специфичните за всяка държава препоръки. Тъй като наближава краят на срока на прилагане на МВУ, продължава да бъде изключително важно да се поддържат и надграждат реформите и инвестициите, подкрепяни и изпълнявани по линия на МВУ, по-специално тези, които допринасят за справяне с предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки.

(5) На 3 юни 2026 г. Комисията публикува доклада за Словакия за 2026 г. В него беше оценен напредъкът на Словакия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки за 2025 г. и беше направен преглед на изпълнението от страна на Словакия на ПВУ. Въз основа на този анализ в доклада за страната бяха посочени най-неотложните предизвикателства, пред които е изправена Словакия. В него бяха оценени също напредъкът на Словакия при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността и социалното изключване, както и напредъкът в постигането на целите на Обединените нации за устойчиво развитие.

([3]) ОВ C, C/2026/2434, 28.4.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(6) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Словакия. Основните констатации от извършената от службите на Комисията оценка на макроикономическите уязвимости за Словакия за целите на посочения регламент бяха публикувани на 20 май 2026 г. ([5]) На 3 юни 2026 г. Комисията стигна до заключението, че в Словакия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално в Словакия продължават да съществуват уязвимости, свързани с външното салдо и това на сектор „Държавно управление“, конкурентоспособността, пазара на жилища и задлъжнялостта на домакинствата, като мерките на политиките остават ограничени. Макар че дефицитът по текущата сметка е намалял през 2025 г. благодарение на по-ниските цени на енергията и по-силния износ, се очаква с влошаването на външния контекст той да се влоши през 2026 г. Дефицитът на сектор „Държавно управление“ отбеляза лек спад през 2025 г., но все още е значителен и оказва натиск върху външните баланси, а прогнозата е, че той ще остане до голяма степен непроменен през 2026 г. и ще се повиши през 2027 г., ако политиките останат същите, което ще доведе до увеличаване на държавния дълг. През 2025 г. инфлацията беше значително по-висока от тази в еврозоната, частично поради увеличенията на ставките на ДДС, а според прогнозите през 2026 г. базовата инфлация ще остане една от най-високите в еврозоната. Бързото нарастване на разходите за труд за единица продукция допълнително отслаби конкурентоспособността и се очаква те да продължат да растат сравнително бързо през 2026 г. Цените на жилищата отбелязаха рязко покачване през 2025 г. на фона на по-ниските лихви по ипотечните кредити и вероятно ще продължат да растат бързо поради ограниченото предлагане. Отпускането на кредити на домакинствата също отбеляза ръст благодарение на по-ниските лихвени проценти и по-високите доходи. Напредъкът в политиките е ограничен. В перспектива ефективното решаване на ключовите проблеми в областта на данъчното облагане на труда, конкурентоспособността, предлагането на жилища и фискалната политика би намалило уязвимостите.

(7) На 21 януари 2025 г., въз основа на оценката и препоръката на Комисията, Съветът прие препоръка за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Словакия ([6]). Планът обхваща периода от 2025 г. до 2028 г. и представя фискална корекция, разпределена за четири години. Съветът препоръча следните максимални темпове на растеж на нетните разходи: 3,8 % през 2025 г., 0,9 % през 2026 г., 1,6 % през 2027 г. и 1,5 % през 2028 г., което съответства на максималните кумулативни темпове на растеж, изчислени спрямо базовата 2023 година на 10,3 % през 2025 г., 11,2 % през 2026 г., 13,0 % през 2027 г. и 14,8 % през 2028 г. За годините 2025 – 2028 тези максимални темпове на растеж на нетните разходи съвпадат с корективния план, както беше препоръчано от Съвета на 21 януари 2025 г. съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС с оглед преодоляване на съществуващия прекомерен дефицит ([7]); процедурата при прекомерен дефицит за Словакия временно се прекратява.

(8) Агресивната война на Русия срещу Украйна и последиците от нея представляват екзистенциално предизвикателство за Европейския съюз. Комисията прикани държавите членки да поискат задействането по координиран начин на националната клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, за да се подкрепят усилията на ЕС за постигане на бързо и значително увеличение на разходите за отбрана ([8]), като това предложение беше приветствано от Европейския съвет на 6 март 2025 г. След искането на Словакия, на 8 юли 2025 г. Съветът, по препоръка на Комисията, прие препоръка, с която се допуска Словакия да се отклони от препоръчаните максимални темпове на растеж на нетните разходи ([9]). Периодът, в който е задействана националната клауза за дерогация (2025 – 2028 г.), позволява на Словакия да промени приоритетите на държавните разходи или да увеличи държавните приходи, така че трайно по-високите разходи за отбрана да не застрашат фискалната устойчивост в средносрочен план.

(9) На 30 април 2026 г. Словакия представи своя годишен доклад за напредъка за 2026 г. ([10]) относно спазването на препоръчаните максимални темпове на растеж на нетните разходи и изпълнението на реформите и инвестициите в отговор на основните предизвикателства, посочени в специфичните за държавата препоръки в рамките на европейския семестър. Годишният доклад за напредъка отразява също шестмесечното докладване на Словакия относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241.

([5]) SWD(2026) 142 final.

([6]) Препоръка на Съвета от 21 януари 2025 г. за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Словакия (ОВ C, C/2025/645, 10.2.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/645/oj).

([7]) Препоръка на Съвета с оглед на прекратяването на съществуващия прекомерен дефицит в Словакия, приета на 21 януари 2025 г. Всички документи, свързани с процедурата при прекомерен дефицит за Словакия, са публикувани на следния уебсайт: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/slovakia_en.

([8]) Съобщение на Комисията „Създаване на възможност за увеличаване на разходите за отбрана в рамките на Пакта за стабилност и растеж“, Брюксел, 19.3.2025 г. (C(2025) 2000 final).

([9]) Препоръка на Съвета от 8 юли 2025 г., с която се допуска Словакия да се отклони от максималните темпове на растеж на нетните разходи, заложени от Съвета, съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263 (Задействане на националната клауза за дерогация) (ОВ C, C/2025/3974, 20.8.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3974/oj).

([10]) Годишните доклади за напредъка за 2026 г. са на разположение на адрес: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

(10) Растежът на реалния БВП през 2025 г. беше 0,8 %, а инфлацията по ХИПЦ беше 4,2 %. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда реалният БВП да нарасне с 0,8 % през 2026 г. и с 1,5 % през 2027 г., а инфлацията по ХИПЦ да бъде 4,3 % през 2026 г. и 3,2 % през 2027 г.

(11) Въз основа на данни, предоставени от Евростат ([11]), дефицитът на сектор „Държавно управление“ на Словакия е намалял от 5,3 % от БВП през 2024 г. до 4,5 % през 2025 г. Намаляването на дефицита през 2025 г. се дължи главно на мерките за фискална консолидация и на по-ниските от очакваните инвестиции в отбраната, причинени от забавяния в доставката на определено военно оборудване. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда дефицит, възлизащ на 4,6 % от БВП през 2026 г. и на 5,4 % от БВП през 2027 г. Незначителното увеличение през 2026 г. се дължи предимно на нарастването на инвестициите, предизвикано от отложената доставка на военно оборудване от предходната година. Увеличаването на дефицита през 2027 г. се дължи главно на очакваните доставки на военно оборудване.

(12) Въз основа на оценките на Комисията фискалната позиция ([12]), която включва разходи, финансирани както на национално равнище, така и на равнище ЕС, е била рестриктивна – с 1,1 % от БВП през 2025 г. Предвижда се тя да бъде рестриктивна както през 2026 г., така и през 2027 г., съответно с 0,5 % и 1,1 % от БВП.

(13) Въз основа на данни, предоставени от Евростат ([13]), консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ на Словакия се е увеличил от 59,7 % от БВП в края на 2024 г. до 61,4 % от БВП в края на 2025 г.Увеличението на съотношението на дълга през 2025 г. отразява главно високия първичен дефицит на сектор „Държавно управление“. Освен това фактът, че разходите за лихви нарастват по-бързо от икономиката, допринася за тенденцията към увеличаване на динамиката на дълга. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда съотношението на дълга към БВП да се увеличи до 63,7 % до края на 2026 г. и да нарасне допълнително до 66,9 % до края на 2027 г. Увеличението през 2026 г. и 2027 г. отразява главно изключително устойчивите дефицити на сектор „Държавно управление“.

(14) Въз основа на данни на Евростат ([14]) общите разходи за отбрана на сектор „Държавно управление“ в Словакия са възлезли на 2,0 % от БВП през 2025 г., което съответства на увеличение с 0,6 процентни пункта от БВП спрямо референтната 2021 година. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда те да останат на същото равнище през 2026 г. Това съответства на увеличение с 0,6 процентни пункта от БВП спрямо референтната 2021 година ([15]).

(15) Съюзът продължава да е изправен пред рискове от прекъсване на енергийните доставки и повишена нестабилност на цените, изострени от геополитическото напрежение, което засяга световните пазари на нефт и газ. Опитът от енергийната криза от 2022 – 2023 г. показа, че широкообхватните и нецеленасочени мерки водят до големи фискални разходи и са социално и икономически неефективни. След избухването на войната в Близкия изток през февруари 2026 г. Словакия не прие нови мерки на фискалната политика за смекчаване на въздействието на високите цени на енергията върху домакинствата и предприятията ([16]).

([11]) Евростат, Европейски показатели, 22.4.2026 г.

([12]) Фискалната позиция се определя като мярка за годишната промяна в основната бюджетна позиция на сектор „Държавно управление“. Нейната цел е да бъде оценен икономическият импулс, даден от фискалните политики – както тези, които са финансирани на национално равнище, така и тези, които се финансират от бюджета на ЕС. Фискалната позиция се измерва като разликата между: i) средносрочния потенциален растеж и ii) промяната в първичните разходи без дискреционните мерки по отношение на приходите, включително разходите, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза.

([13]) Евростат, Европейски показатели, 22.4.2026 г.

([14]) Евростат, държавни разходи по класификация на функциите на държавното управление (КОФОГ).

([15]) Определението на НАТО за разходите за отбрана се различава от определението за разходите за отбрана по КОФОГ. Освен това може да са налице различия, дължащи се на момента на вписване на разходите, по-специално за военно оборудване, тъй като докладването в рамките на НАТО не следва националните счетоводни правила по отношение на момента на вписването.

([16]) Това отразява положението към крайната дата на изготвяне на прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. (4 май 2026 г.).

(16) Въз основа на изчисленията на Комисията нетните разходи в Словакия нараснаха с 1,7 % през 2025 г. и с 5,4 % кумулативно през 2024 г. и 2025 г. Темпът на растеж на нетните разходи през 2025 г. е под препоръчания максимален темп на растеж. Когато 2024 г. и 2025 г. се разглеждат заедно, кумулативният темп на растеж на нетните разходи също е под препоръчания максимален темп на растеж.

(17) Въз основа на изчисленията на Комисията се очаква нетните разходи в Словакия да нараснат с 2,9 % през 2026 г. и с 8,4 % кумулативно през 2024 г., 2025 г. и 2026 г. Очакваният растеж на нетните разходи през 2026 г. надхвърля препоръчания максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 0,8 % от БВП на годишна база. Когато 2024 г., 2025 г. и 2026 г. се разглеждат заедно, очакваният кумулативен темп на растеж на нетните разходи е под препоръчания максимален темп на растеж ([17]).

(18) Освен това незадоволителното изпълнение на съществуващите прегледи на разходите в рамките на бюджетния процес ограничава потенциала им за икономии, които в противен случай биха могли да подобрят публичните финанси.

(19) През 2025 г. данъчната тежест (облагането на доходите от труд) в Словакия остана над средната стойност за ЕС за всички нива на доходи, особено за лицата с ниски доходи. Неотдавнашното увеличение на задължителните социалноосигурителни и здравни вноски допълнително увеличи данъчната тежест за тази група. Приходите от периодичните данъци върху имуществото в Словакия останаха ниски и под средните за ЕС, главно поради системата за имуществено данъчно облагане на база площ, при която недвижимите имоти се облагат според площта им, а не според пазарната им стойност, което ограничава генерирането на приходи, създава неравенства и води до натиск за повишаване на цените на жилищата. Приходите от екологичното данъчно облагане, включително данъците върху транспорта, замърсяването и използването на природни ресурси, остават трайно под средните за ЕС, което сочи към неизползван потенциал за укрепване на принципа „замърсителят плаща“.

(20) През последните две години корпоративният подоходен данък се е повиши значително, а въвеждането на три данъчни ставки за корпоративния подоходен данък през януари 2025 г. допълнително усложни ситуацията. Както ефективната данъчна ставка, така и предвидената в закона ставка на корпоративния подоходен данък надвишават средната стойност за ЕС. Бизнес средата е затруднена допълнително от наложения наскоро данък върху платежните услуги. В същото време увеличаването на стандартната ставка на ДДС от 20 % на 23 % наложи допълнителна данъчна тежест върху домакинствата, докато двете намалени ставки на ДДС, обхващащи много стоки и услуги, усложняват системата и увеличават данъчните разходи. Освен това капиталовите печалби от продажби на недвижими имоти се освобождават от данъци след пет години, което намалява данъчната основа и насърчава дългосрочните инвестиции в жилища. Въпреки че разликата в спазването на изискванията за ДДС в Словакия се е подобрила, тя остава над средната стойност за ЕС от 8,2 %. Въпреки че Словакия отбеляза напредък в цифровизацията на данъчната си администрация, по-нататъшни подобрения, по-специално в областта на електронното фактуриране и предварително попълнените данъчни декларации, биха могли да допринесат за намаляване изтичането на данъчна информация, опростяване на спазването на изискванията и по-ниски разходи. В същото време делът на подадените по електронен път декларации за ДДФЛ остава нисък и значително под средната стойност за ЕС.

(21) През последните години социалната система постепенно се разширява, като разходите за нея нарастват все повече. Широкообхватните социални плащания, като постоянната 13-та пенсия, преотстъпването на данък върху доходите на родителите и енергийните субсидии, не са ефективно насочени към уязвимите групи, докато мерките в енергийния сектор, които понастоящем обхващат 90 % от домакинствата, продължават да смущават ценовите сигнали на пазара.

([17]) Тъй като Словакия се ползва от гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, оценката на съответствието е съсредоточена върху последното сравнение.

(22) Словакия продължава да е изправена пред сериозен недостиг на жилища, като остава държавата с най-малък жилищен фонд на глава от населението в ЕС, а строителната дейност продължава да отслабва, тъй като през първата половина на 2025 г. е започнато строителството на едва 7 241 нови жилища. Този спад съвпада с по-голямо свиване в жилищното строителство, тъй като броят на разрешенията за строеж, достигнал пика си през 2021 г., отбелязва оттогава постоянен спад до 2024 г., в резултат на което общият жилищен фонд на Словакия остава значително под средната стойност за ЕС. Въпреки че беше приет нов закон за строителството, целящ да опрости процесите за издаване на разрешения, неговото прилагане е все още в начален етап и резултатите от него все още не са осезаеми. Секторът на наемите също е слабо развит, като делът на жилищата под наем е значително под средния за ЕС и не отбелязва растеж във времето. Данните от преброяването сочат рязък спад в броя на жилищата под наем на частния пазар, който през 2021 г. е спаднал до едва 0,86 %. Значителен недостатък се наблюдава и в строителството на социални жилища, които представляват едва 2,5 % от общия жилищен фонд – един от най-ниските дялове в ЕС. Тези системни недостатъци засягат в непропорционално голяма степен маргинализираните общности, и по-специално ромските семейства, 86 % от които живеят в пренаселени условия, често в сегрегирани селища, лишени от основна инфраструктура, като например сигурен достъп до вода. Несигурните жилищни условия затрудняват интеграцията им в образователната система и на пазара на труда. Освен това през последното десетилетие бездомността в Словакия се е увеличила значително. В допълнение към тези предизвикателства, надбавките за жилищни нужди покриват само минимална част от разходите за наем, като не осигуряват значителна подкрепа за ценовата достъпност на наемите.

(23) Систематичното, съдържателно и навременно участие на местните и регионалните органи, социалните партньори, гражданското общество и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде от съществено значение, за да се гарантира широка ангажираност за успешното изпълнение на инструментите за финансиране на Съюза, както и в контекста на европейския семестър.

(24) Изпълнението на програмите в областта на политиката на сближаване, което включва подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Фонда за справедлив преход (ФСП), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и Кохезионния фонд (КФ) в Словакия, остава под средния темп за ЕС както по отношение на подбора на проекти, така и по отношение на плащанията. Важно е да се увеличат и ускорят усилията, за да се гарантира бързото осъществяване на инвестициите, като същевременно се увеличи максимално тяхното въздействие на място. Словакия вече предприема действия по програмите си в областта на политиката на сближаване за повишаване на конкурентоспособността и растежа. Въпреки това Словакия продължава да се сблъсква с предизвикателства при изпълнението, включително такива, свързани с инвестициите в НИРД и иновациите, цифровизацията, опазването на природата и биологичното разнообразие, както и интеграцията на ромите. Същевременно Словакия трябва да ускори изпълнението на ФСП, тъй като средствата трябва да бъдат изплатени до края на 2026 г. От съществено значение е да се гарантира, че новите инвестиции, определени от Словакия в нейния междинен преглед на фондовете на политиката на сближаване, по-специално тези, свързани с петте приоритета, установени в Регламента за междинния преглед ([18]), се осъществяват бързо и ефективно.

(25) Източните гранични райони на Словакия са изправени пред допълнителни предизвикателства, които възпрепятстват перспективите им за икономическо и социално развитие, тъй като съществуващите структурни предизвикателства се изострят. Въздействието на агресивната война на Русия срещу Украйна увеличава натиска върху сигурността, смущава трансграничните икономически дейности и намалява привлекателността на инвестициите.

(26) Словакия е изправена пред редица предизвикателства, свързани с бизнес средата и държавната администрация, цифровизацията, научните изследвания и иновациите, правосъдието и системата за борба с корупцията, декарбонизацията и трансформацията на промишлеността, развитието на мобилността с нулеви емисии, пазара на труда, образованието и здравеопазването.

(27) Бизнес средата в Словакия продължава да бъде затруднена от непредсказуемата регулаторна рамка. Честото използване на ускорени законодателни процедури и изменения, инициирани от членове на Парламента, които често заобикалят стандартните оценки на въздействието и консултациите със заинтересованите страни, допринася за регулаторната нестабилност. Въпреки че официално е налице по-добра регулаторна рамка, тя се прилага непоследователно и до голяма степен формално, което ограничава нейната ефективност за подобряването на качеството и предвидимостта на законодателството. В резултат на това консултациите със заинтересованите страни и оценките на въздействието не са адекватно интегрирани в законодателния процес, а скорошните мерки, включително тези в рамките на ПВУ, доведоха само до незначителни подобрения. В същото време административната тежест остава голяма, като сложните процедури и изискванията за съответствие продължават да възпрепятстват стопанската дейност. Накрая, в Словакия все още съществуват регулаторни и административни пречки пред единния пазар, които засягат трансграничното предоставяне на услуги и свободата на установяване, по-специално поради разпокъсаните забрани за шофиране и ограничителните правила за търговия на дребно.

([18]) Регламент (ЕС) 2025/1914 на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2025 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1058 и (ЕС) 2021/1056 по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства в контекста на междинния преглед.

(28) Разпокъсаността на структурите на местното управление продължава да възпрепятства предоставянето на качествени публични услуги. Големият брой малки общини, които често разполагат с ограничен административен капацитет и недостатъчно финансиране спрямо своите отговорности, възпрепятства ефективното планиране на инвестициите и усвояването на средствата от ЕС. Въпреки че бе отбелязан известен напредък в подобряването на стратегическата координация на централно равнище и обединяването на административния капацитет на местно равнище чрез пилотното въвеждане на центрове за споделени услуги, междуобщинското сътрудничество остава ограничено, а всеобхватна реформа на местното управление все още не е започнала.

(29) Прозрачността и конкуренцията в областта на обществените поръчки бяха отслабени с последните законодателни промени. Повишаването на праговете за публикуване и опростяването на процедурите намалиха административната тежест, но също така увеличиха рисковете за конкуренцията и прозрачността, особено при договорите под праговете. Процедурите за възлагане на обществени поръчки продължават да са дълги, а критерият за възлагане на поръчката на най-ниската цена продължава да доминира, което ограничава отчитането на съображенията, свързани с качеството и разходите през целия жизнен цикъл. Осигуряването на ефективен надзор и укрепването на ролята на компетентните органи за защита на конкуренцията и прозрачността са от съществено значение за подобряване на ефективността на публичните разходи и за подкрепа на доброто управление.

(30) Продължават да съществуват опасения относно съдебната система и рамката за борба с корупцията, а капацитетът за разкриване, разследване и наказателно преследване на корупцията на високо равнище се е влошил още повече. Възприятието на корупцията е много широко разпространено, а борят на съобщаваните случаи на корупция при извършването на стопанска дейност в Словакия продължава да е много голям. Реализират се рисковете, идентифицирани през 2024 г. и 2025 г. във връзка с разформирането на специализираните антикорупционни агенции (Специализираната прокуратура и Националната агенция за борба с престъпността) и реформата в наказателното право, която съкрати давностните срокове и намали наказанията за корупционни престъпления. Това се съчетава с упражняването от главния прокурор на правомощието да отменя окончателни решения на прокурори от по-нисък ранг и на правоприлагащите органи в досъдебната фаза. След реорганизацията на полицията и прокуратурата броят на разкритите и подлежащи на наказателно преследване случаи на корупция отбеляза рязък спад. Няколко силно медиатизирани случаи на корупция бяха непоправимо засегнати поради по-малките наказания за корупционни престъпления и съкратения срок за изправянето на извършителите пред съда. През декември 2025 г. опитът за закриване на Службата за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, предизвика допълнителни опасения относно антикорупционната уредба и възможността потенциалните сигнализиращи за нередности лица да се страхуват да предоставят информация за корупция на високо равнище. Като цяло тези събития още повече подчертаха липсата на стабилна уредба за борба с корупцията, което в момента създава условия за неправомерна намеса. Необходими са значителни усилия за отстраняване на констатираните недостатъци, свързани с недостатъчната специализация на компетентните органи.

(31) В правосъдната система реформата на съдебната карта беше въведена и в момента се оценява. Въпреки това продължават да съществуват опасения относно все още недостатъчните гаранции за независимостта на съдебната власт, по-специално по отношение на членовете на Съдебния съвет, чиито правомощия бяха допълнително разширени, например по дисциплинарни производства, въпреки че неотдавна правителството предприе инициативи за отстраняването им от длъжност. Тези събития представляват пряка заплаха за бизнес средата и регулаторната среда в Словакия.

(32) Словакия отбелязва напредък в развитието на цифровата инфраструктура както в градските, така и в селските райони, като частните телекомуникационни оператори инвестират в гигабитови и 5G мрежи. Въпреки това относително слабото покритие в селските райони, при ограничени публични разходи, налага полагането на допълнителни усилия. Очаква се законодателните мерки, въведени през 2025 г., включително Законът за строителството и Законът за гигабитовата инфраструктура, да подпомогнат разгръщането на цифровата инфраструктура, но все още съществуват някои регулаторни предизвикателства. Бавното въвеждане на цифровите технологии в Словакия представлява допълнително предизвикателство за конкурентоспособността и растежа, като през 2025 г. само 57 % от малките и средните предприятия (МСП) достигат поне основна цифрова интензивност, в сравнение със средната стойност за ЕС от 71 %. Липсата на достатъчни цифрови умения и възможности за повишаване на квалификацията сред служителите, както и трудностите при привличането на ИКТ-специалисти, поставят сериозни предизвикателства пред предприятията. Въпреки редица текущи инициативи, разпокъсаността, липсата на внимание по отношение на удобството за потребителите и бавната реализация на електронните административни услуги подкопават доверието в реформите, което подчертава необходимостта от подобрено управление на данните, оперативна съвместимост и по-нататъшна интеграция на електронните административни услуги.

(33) Словакия, класифицирана като „нововъзникващ новатор“ през 2025 г., отбеляза все по-голяма разлика между своите резултати и средните за ЕС. Разходите на обществения сектор за НИРД са спаднали от 0,45 % през 2023 г. до 0,39 % през 2024 г., което е значително под средната стойност за ЕС. През 2023 г. правителството пое ангажимент да запази траекторията на ежегодно увеличаване на публичните разходи за НИРД, които до 2030 г. трябва да достигнат 0,67 % от БВП. Тази траектория трябва да бъде запазена, за да се подобри конкурентоспособността на Словакия, като това се допълва от по-нататъшно стимулиране на частните инвестиции в НИРД, които все още са изключително малко.

(34) Научноизследователската и иновационна среда в Словакия остава разпокъсана, а напредъкът в подобряването на сътрудничеството между бизнеса и научноизследователския сектор е ограничен. Екосистемата за научни изследвания и иновации страда от липса на предвидимост поради недостатъчно развита институционална рамка без ясно разпределени отговорности. Насърчаването на практики, разработени в рамките на ПВУ и свързани с провеждането на международни оценки за отпускане на безвъзмездни средства и за трансфер на знания, ще бъде от ключово значение за подобряване на качеството на научните резултати и за увеличаване на шансовете им за успешна комерсиализация. За да се стимулира още повече сътрудничеството между бизнеса и академичните среди, и по-специално трансферът на технологии, за Словакия би било полезно да следва международните най-добри практики по отношение на собствеността върху правата върху интелектуалната собственост, създадени в университетите.

(35) Възможностите на МСП да инвестират в НИРД са ограничени, тъй като настоящата схема за данъчни стимули за НИРД е насочена към по-големите дружества. Подобряването на схемите за насърчаване на НИРД и ориентирането на политиките в областта на НИРД към МСП би могло да стимулира потенциала за растеж в Словакия.

(36) Икономиката на Словакия, включително нейният голям и енергоемък промишлен сектор, продължава да се сблъсква с предизвикателства, свързани с конкурентоспособността, на фона на усилията за модернизация и постигането на целите, свързани с климата. Промишлеността продължава да бъде голям сектор по отношение на енергопотреблението и въглеродната интензивност, въпреки че и двете са намалели през последните години благодарение на повишената ефикасност и структурните промени. Високите цени на енергията продължават да представляват сериозно предизвикателство за бизнеса, което е отражение на структурни проблеми. За да осъществи разходноефективен преход към декарбонизация, като същевременно запази индустриалната си конкурентоспособност, Словакия трябва да продължи да инвестира в енергийна ефективност и да ускори електрификацията на промишлените процеси. Това би могло да се стимулира и чрез мерки за подобряване на съотношението между цените на електроенергията и природния газ. Потенциалът на местното производство в областта на технологиите за нулеви емисии все още не се използва пълноценно. Интегрирането на нововъзникващите промишлени сектори във веригите за създаване на стойност на ЕС и преминаването към продукти, основани в по-голяма степен на иновациите, продължават да представляват ключова възможност за словашката икономика.

(37) Въпреки усилията на Словакия за диверсифициране на доставките на природен газ и намаляване на търсенето, зависимостта от руските изкопаеми горива остава значителна, което излага страната на външни рискове. През 2025 г. над 50 % от природния газ и над 80 % от нефта са били с руски произход. През 2025 г. делът на възобновяемите енергийни източници в електроенергийния микс на Словакия беше сред най-ниските в ЕС, докато потенциалът на страната в областта на вятърната енергия остава неизползван. Декарбонизацията на Словакия се основава предимно на ядрената енергетика след постепенното преустановяване на използването на въглища през 2023 г. Средните цени на електроенергията продължават да бъдат значително повлияни от скъпия природен газ. Намаляването на дела му в производството на електроенергия би допринесло за стабилизирането на електроенергийната система на Словакия, като би осигурило по-достъпни цени на електроенергията и би подкрепило конкурентоспособността. Словакия предприе мерки за ускоряване на използването на енергия от възобновяеми източници и за подобряване на законодателната уредба в рамките на своя ПВУ, но разгръщането на възобновяеми енергийни източници продължава да бъде много бавно. Липсата на дългосрочна сигурност за инвеститорите в енергия от възобновяеми източници остава основна структурна пречка за развитието на нови проекти. По-конкретно, разширяването на използването на енергийни търгове и увеличаването на броя на дългосрочните договори би подпомогнало развитието на по-големи проекти в областта на енергията от възобновяеми източници, като същевременно би открило нови възможности за декарбонизация на енергоемките промишлени отрасли.

(38) За да се отговори на нарастващите нужди от електрификация на промишлеността и устойчива мобилност, са необходими допълнителни усилия за ускоряване на инвестициите в новата електроенергийна мрежа и увеличаване на нейния капацитет. Напредването в декарбонизацията на сектора на отоплението и охлаждането чрез по-широко използване на решения, основани на възобновяеми енергийни източници, би спомогнало за постигането на целите, свързани с климата, и би допринесло за по-достъпни цени на енергията. Освен чрез насърчаване на електрификацията, преходът на отоплителния сектор към нисковъглеродна икономика би могъл да бъде ускорен чрез разширяване на геотермалните решения, тъй като Словакия разполага с благоприятни геоложки условия в някои райони.

(39) Много слабото проникване на мобилността с нулеви емисии в Словакия се вижда от един от най-ниските проценти на новите регистрации на превозни средства с нулеви емисии в ЕС, но също и от забавеното разгръщане на инфраструктура за зареждане и презареждане с нулеви емисии. Въпреки че Словакия прие някои реформи в рамките на плана си за възстановяване и устойчивост, все още не са реализирани стимулите за подкрепа на разгръщането на превозни средства и инфраструктура с нулеви емисии. Въвеждането на стимулите, описани в плана за действие за електромобилност, е от решаващо значение, за да може частният сектор да направи значителни допълнителни инвестиции. Освен това железопътната инфраструктура в Словакия се модернизира бавно, което ограничава нейната привлекателност както за пътническите, така и за търговските превози. Освен това в Словакия липсва централизиран подход за дългосрочно финансиране на строителството и ремонта на националната транспортна инфраструктура. Това би могло да се подобри чрез фиксирани и предвидими национални бюджетни средства за развитие и поддържане на транспортната инфраструктура, които да се използват в съчетание с европейско и публично-частно финансиране. Освен това е необходимо да се рационализират допълнително прединвестиционните етапи в транспортната инфраструктура, за да се ускори развитието и поддържането на инфраструктурата. Също така липсата на подходящи транспортни възможности в Словакия, особено в селските райони, често ограничава мобилността и достъпа до основни услуги за засегнатите домакинства с ниски доходи. По-конкретно изостава развитието на мрежата на обществения транспорт, както и въвеждането на възможности за активна мобилност, транспортни услуги по заявка и социални таксита за домакинства с ниски доходи в най-засегнатите региони, като например в Централна и Източна Словакия.

(40) Въпреки че планът за адаптиране към изменението на климата в Словакия вече е налице, прилагането на политиките за издръжливост спрямо изменението на климата изостава поради липсата на институционална подготвеност, ниската осведоменост на регионално и местно равнище и недостатъчното междуведомствено сътрудничество. Качеството на водата и управлението на водите продължават да се влошават, също и поради хидроморфологичните промени и замърсяването с пестициди, което се отразява на производителността на промишлеността и селското стопанство, както и на здравето на хората. Въпреки че е постигнат известен напредък в рециклирането на отпадъци от опаковки, Словакия продължава да е изложена на риск да не постигне целите за битовите отпадъци и отпадъците от опаковки, както и целта си за 2035 г. относно депонираните битови отпадъци. Производителността на селското стопанство, горското стопанство и свързаните с водните ресурси отрасли също се влияе от влошаването на състоянието на екосистемите, което има сериозни икономически последици. Това се дължи предимно на фактори на натиск като неустойчивото лесовъдство и селско стопанство, развитието на инфраструктурата и инвазивните видове.

(41) С оглед на решаващата роля на човешкия капитал за повишаване на конкурентоспособността и стратегическата автономност на Съюза, през 2026 г. Съветът препоръча на държавите членки да предприемат действия за спешно справяне със структурните предизвикателства, свързани с човешкия капитал, в областта на уменията и образованието, които възпрепятстват конкурентоспособността. Специфичните за държавата препоръки за 2026 г., отправени към Словакия, могат да допринесат за изпълнението на препоръката на Съвета относно човешкия капитал в Съюза.

(42) Високата дълготрайна безработица сред недостатъчно представените групи, по-специално ромите, нискоквалифицираните работници и възрастните хора, продължава да представлява предизвикателство, което задълбочава недостига на квалифицирани кадри и регионалните неравенства. Въпреки това, макар ситуацията в източните региони на страната да е по-тежка, инвестициите в политики за подпомагане на уязвимите групи от населението при намирането или запазването на работа, остават малки. Участието на пазара на труда, особено за жените, се затруднява от недостатъчната наличност и ползване на ценово достъпни и висококачествени услуги за образование и грижи за деца в ранна детска възраст, особено за деца под 3-годишна възраст, като неравенствата засягат групите в неравностойно положение. Освен това възможностите за гъвкави форми на работа, като например работа на непълно работно време и дистанционна работа, остават много ограничени.

(43) Словакия е изправена пред трайни предизвикателства в своята система на образование и придобиване на умения, които възпрепятстват растежа в дългосрочен план и положителните резултати на пазара на труда. Постигнат е ограничен напредък в укрепването на основните умения, особено сред учениците в неравностойно положение, включително в маргинализираните ромски общности. С неотдавнашните законодателни реформи бяха въведени мерки, насочени към подобряване на математическата грамотност и укрепване на основополагащите компетенции. Голяма част от учениците не притежават дори минимални познания по основните предмети, като резултатите им са под средните за ЕС. Отсъствията от училище и преждевременното напускане на училище, особено в селските райони, допълнително влошават резултатите в образованието. Въпреки продължаващите реформи достъпът до мерки за подкрепа остава недостатъчен, особено за учениците със специални образователни потребности, което възпрепятства равноправния и приобщаващ достъп до качествено образование.

(44) Продължава да съществува значителен недостиг на квалифицирани кадри, който засяга над половината от предприятията и е резултат от несъответствието между уменията на работната сила и нуждите на пазара на труда. Въпреки че е постигнат известен напредък в областта на ученето за възрастни, участието остава ниско, особено сред нискоквалифицираните работници. Участието в ученето в процеса на работа остава под средното за ЕС, а пропуските в основните цифрови умения и ниското участие на жените в специалности и професии, свързани с науките, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ), продължават да съществуват. Приети са мерки за реформа на професионалното образование и обучение и за укрепване на сферата на НТИМ чрез повишаване на математическата грамотност на гимназиалния етап на средното образование. Необходими са допълнителни усилия за разширяване на програмите за преквалификация и повишаване на квалификацията, за укрепване на подготовката на учителите, за подобряване на изпълнението на реформите в учебните програми и за увеличаване на броя на записалите се в специалности в областта на НТИМ, включително чрез преобразуване на средните промишлени училища в специализирани учебни заведения, ориентирани към НТИМ, и по-тясно сътрудничество с работодателите и висшите училища. В същото време ниското равнище на завършилите висше образование, големият отлив на студенти и малкият процент на връщане в образованието, особено в секторите с голямо търсене, оказват негативно влияние върху наличността на квалифицирана работна сила. В този контекст интеграцията на граждани на трети държави на пазара на труда остава ограничена и разпокъсана, като липсва цялостна рамка, която да подпомага тяхното приобщаване в дългосрочен план. Укрепването на способността за задържане и привличане на квалифицирани специалисти би спомогнало за преодоляване на недостига на работна сила и би подкрепило икономическата конкурентоспособност.

(45) Устойчивостта на системата на здравеопазване в Словакия продължава да бъде под значителен натиск поради недостига и застаряването на медицинските специалисти. Числеността на персонала е под средния за ЕС, като при общопрактикуващите лекари се наблюдава недостиг от 21 %, а близо една четвърт от медицинските сестри са на прага на пенсионирането. Въпреки неотдавнашното увеличение на заплатите на част от медицинския персонал, проблемите със задържането на кадри продължават, подхранвани от лошите условия на труд, слабия интерес към кариерите в първичната медицинска помощ и емиграцията. Усилията за преодоляване на недостига на кадри и инфраструктурните пропуски остават недостатъчни, като през 2023 г. за профилактични грижи са предвидени едва 2,7 % от разходите за здравеопазване – значително под средната стойност за ЕС. Въпреки финансираните по линия на ПВУ клиники и разширяването на програмите за скрининг, тези мерки все още не са довели до значително подобрение на достъпа или равенството. Натрупаните дългове и продължителните забавяния при плащанията в големите държавни болници са отражение на неефикасността на системата, която се утежнява от високите разходи, понасяни от пациентите. ПВУ допринесе за някои подобрения в координацията на здравните услуги. Въпреки това са необходими допълнителни усилия за укрепване на първичната и превантивната медицинска помощ, особено за уязвимите групи от населението, за осигуряване на доставките на жизненоважно медицинско оборудване и за гарантиране на фискалната устойчивост в дългосрочен план.

(46) Услугите за дългосрочни грижи продължават да бъдат недостатъчно финансирани и остават доста ограничени, особено за уязвимите групи. Поради застаряването на населението се очаква публичните разходи за дългосрочни грижи да нараснат в средносрочен и дългосрочен план. Недостигът на работна сила и регионалните различия затрудняват предоставянето на услуги, особено в селските райони и източните части на Словакия. Въпреки някои първоначални реформи и инвестиции, въведени в рамките на ПВУ, достъпът до качествени услуги за дългосрочни грижи на достъпни цени остава неравномерен в различните региони, а услугите в общността все още са недостатъчно развити.

(47) С оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз през 2026 г. Съветът препоръча на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите ПВУ, за да изпълнят препоръката от 2026 г. относно икономическата политика на еврозоната. За Словакия препоръка 1 спомага за изпълнението на първата, втората, третата и петата препоръка относно еврозоната, препоръка 2 спомага за изпълнението на четвъртата препоръка относно еврозоната, препоръка 3 спомага за изпълнението на осмата и деветата препоръка относно еврозоната, препоръки 4 и 5 спомагат за изпълнението на седмата препоръка относно еврозоната, а препоръка 6 спомага за изпълнението на петата препоръка относно еврозоната.

(48) С оглед на задълбочения преглед на Комисията и заключенията ѝ относно наличието на дисбаланси, препоръките по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1, 2, 3 и 5. Политиките, посочени в препоръка 1, спомагат за преодоляване на уязвимостите, свързани с жилищния пазар и задлъжнялостта на домакинствата. Политиките, посочени в препоръки 1, 2 и 5, спомагат за преодоляване на уязвимостите, свързани с външното салдо и салдото на сектор „Държавно управление“. Политиките, посочени в препоръки 1, 3 и 5, спомагат за преодоляване на уязвимостите, свързани с конкурентоспособността. Препоръки 1, 2, 3 и 5 допринасят както за преодоляването на дисбалансите, така и за изпълнението на Препоръката за 2026 г. относно икономическата политика на еврозоната в съответствие със съображение 47.

ПРЕПОРЪЧВА на Словакия през 2026 г. и 2027 г. да предприеме следните действия:

1. Да продължи да спазва максималните темпове на растеж на нетните разходи, препоръчани от Съвета на 21 януари 2025 г., с оглед прекратяването на съществуващия прекомерен дефицит, като използва гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, задействана от Съвета. Да увеличи общите разходи и готовност в областта на отбраната и сигурността, като същевременно гарантира устойчивостта на обслужването на дълга и ефективността на разходите и постепенно адаптира бюджета, за да поддържа структурно по-високи разходи за отбрана. Да гарантира, че мерките, предприети за смекчаване на въздействието на покачването на цените на енергията, са временни и насочени към защита на уязвимите домакинства или към задоволяване на нуждите на енергоемките предприятия, запазват стимулите за икономии на енергия, и че фискалните разходи за тези мерки са съвместими с поетите ангажименти по фискалната рамка на ЕС. Да направи данъчната структура по-ефективна, включително чрез намаляване на възпиращите фактори на пазара на труда и чрез по-активно използване на екологичното данъчно облагане и периодичното данъчно облагане на имуществото. Да опрости данъчната система и да подобри ефективността на разходите, включително чрез съгласуване на прегледите на разходите с бюджетния процес. Да продължи да укрепва спазването на данъчното законодателство, включително чрез по-нататъшно цифровизиране на данъчната администрация. Да запази ценовите стимули за енергоспестяване и да използва по-целенасочено социалните разходи. Да ускори строителството чрез рационализиране на процедурите за териториално устройство и издаване на разрешения, да разшири пазара на частни наеми и да насърчи ценово достъпните жилища и социалните жилища, включително запазването на жилища за уязвимите групи.

2. Да осигури непрекъснатост на реформите и инвестициите, осъществявани в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост. Да увеличи усилията си за изпълнение на програмите по линия на политиката на сближаване, като се основава, когато е целесъобразно, на преразпределението към стратегическите приоритети и възможностите за гъвкавост, договорени в контекста на междинния преглед на рамката на политиката на сближаване. Да се справи със специфичните социално-икономически предизвикателства и предизвикателствата, свързани със сигурността и гражданската готовност, които засягат регионите по източната външна граница на ЕС, включително необходимостта да се инвестира в инфраструктура с двойно предназначение.

3. Да подобри бизнес средата, като създаде по-предвидима регулаторна рамка и като гарантира, че оценките на въздействието и консултациите със заинтересованите страни са интегрирани в законодателния процес. Да премахне оставащите пречки пред предоставянето на услуги. Да преодолее разпокъсаността на управленските структури, включително чрез подготовка на реформа на местното управление. Да подобри предлагането на електронни административни услуги и удобството за потребителите при ползването им. Да осигури прозрачност и конкуренция в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Да укрепи съдебната система, включително нейната независимост, и да повиши ефективността на системата за борба с корупцията, включително като гарантира адекватното, независимо и ефективно разкриване, разследване и наказателно преследване на случаите на корупция на високо равнище, както и на достатъчен специализиран капацитет на равнище полиция и прокуратура.

4. Да продължи разширяването на гигабитовата свързаност, особено в районите с недостатъчно покритие. Да увеличи внедряването на цифрови технологии, по-специално сред МСП, като премахне пречките пред тяхното разгръщане. Да подобри политиката в областта на научните изследвания и иновациите чрез по-нататъшно увеличаване на публичните инвестиции в НИРД, рационализиране на системите за управление, финансиране и оценка на научните изследвания и иновациите, насърчаване на сътрудничеството между бизнеса и научноизследователския сектор, както и чрез преразглеждане на схемата за данъчни стимули за НИРД с цел осигуряване на по-голяма подкрепа за МСП.

5. Да насърчи инвестициите с цел повишаване на конкурентоспособността на промишлеността, включително чрез стимулиране на декарбонизацията и електрификацията, както и на икономическата диверсификация. Да ускори диверсификацията на доставките на енергия, за да излезе постепенно от зависимостта от руски източници. Да ускори разгръщането на възобновяеми енергийни източници, по-специално вятърната енергия, и да подобри ефикасността на процедурите за свързване към електроенергийната мрежа. Да подкрепи по-нататъшни инвестиции в електроенергийните мрежи, по-специално в електропреносните мрежи и в декарбонизацията на отоплителния сектор. Да подкрепи по-нататъшното разгръщане на мобилността с нулеви емисии, да реформира управлението на инвестициите в транспорта и да модернизира и засили инвестициите в устойчива транспортна инфраструктура, по-специално железопътната мрежа. Да подобри управлението на отпадъците и ресурсите и повторното използване на битови отпадъци и отпадъци от опаковки, както и опазването на природните ресурси и повишаване на издръжливостта спрямо изменението на климата и устойчивостта на водните ресурси, включително чрез интегриране на природосъобразни решения и завършване на зонирането на националните паркове.

6. Да засили участието на недостатъчно представените групи на пазара на труда, особено в регионите с голяма безработица, и да насърчава по-гъвкави форми на заетост. Да увеличи наличието на ценово достъпни и висококачествени услуги за образование и грижи в ранна детска възраст за децата под 3-годишна възраст. Да осигури равен и приобщаващ достъп до качествено образование на всички нива, като се обърне специално внимание на преподаването на основни умения, включително за децата от уязвими групи. Да разшири възможностите за преквалификация и повишаване на квалификацията на възрастните, включително чрез инвестиции в цифрови умения и обучение на учителите, както и чрез увеличаване на броя на записалите се в образователни програми в областта на НТИМ. Да подобри задържането и привличането на квалифицирани специалисти с цел преодоляване на недостига на работна сила. Да подобри предоставянето на първична медицинска помощ и да разшири превантивните мерки в здравеопазването. Да укрепи издръжливостта и фискалната стабилност на системите за здравеопазване и дългосрочни грижи и да осигури ценово достъпна и качествена дългосрочна грижа, по-специално чрез по-нататъшно разширяване на услугите в общността.

Съставено в Брюксел на 10 юли 2026 година.

За Съвета

Председател

S. HARRIS